

Debreczen

MISZÁTIÓTVÁ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-88.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona
Előfizetési ár egy hóra 35,000 H

Gyermekgyilkos szülők.

Megdöbbenve állunk a mai kornak az újságok hasábjairól visszatükröződő arculata előtt. Rémgények be való förtelmes bűnök baktériumait tenyésztí ki a mai erkölcsileg lezüllyött kor, melyben egyes gyalázatos bűnök igazán járványszerűleg fertőzik meg a lelkeket.

Az újságoknak kötelességszerűleg közre kell adni, nyilvánosságra kell hozni azokat a rémdramákat, amelyekkel telve is vannak a lapok. Mert a legelső újságíró szabály, — Deák Ferenc óta — hogy az újságnak mindent meg kell írni, ami igaz, de semmit sem szabad nyilvánosságra hozni, ami nem igaz.

Ezek a borzalmas történetek pedig igaz események, bármint szeretné is a jó érzésű közönség azt hinni, hogy csak holmi elvetemült fantáziák szüleménye.

A legkülömbözőbb okai vannak ezeknek a gyermekgyilkosságoknak. Férjük hűségében családostól lelkü asszonyok, az élet nehéz küzdelmeitől megrémült férfiak, anyák és apák pusztítják el gyermekeiket. Vannak köztük olyanok is, akik azután öngyilkosok lesznek, szóval családirtók.

Mikor először kerültek színre magyar színpadokon egyes Grangui-nol drámák, a bennük dobzódnó rémségek miatt tagadásba vettük, hogy ahoz hasonló történetek az életben előfordulhatnak az épelméjű társadalomban. Emlékszünk egy ilyen francia drámába, amelyben az apa az ajtóra kiszegezett fiának holttestét látja még a szörnyű esekedek elkövetése után, évek múlva is. De ez is inkább a bűnös lelkősmeret lelkivívódásait festi a színpadon, ha boncol is, de csak lelkimemőciókat boncol.

Sue Jenő, Ponsou du Terrail, meg Montepin regényeiben emlékszünk ilyen emberi vadállatok kinzásaira, de ott a megkínzott gyermekek, kinzójuknak lelkétől, testétől, idegen gyermekek voltak.

De hogy saját anyja legyen gyilkosa és lemészárolója a saját gyermekeinek, hogy azok apja végezze ki ártatlan lelküket, felkoncolva ártatlan kis testüket, ez igazán minden emberi elképzelést meghaladó lehetőség.

Ezokat a bestiákat már igazán nem is lehet ember-számba venni, mert vagy vadállatok, vagy tébolyult rohamukban a gyermekeiket valótlon fel ismerő ördütek.

Ennek a minden tekintetben beteg korszaknak ezek a sötétlelkű bűnözői, nem akarjuk elhinni, hogy nem betegek orvostani elbírálás szerint is.

Mert ez az egyetlen reménységünk háborgó lelkünk valamelyes lecsünderítésére. Nem vigasztalás-ára, mert vigaszt ennyi förtelem után igazán nem találhatunk.

A debreceni házhelyigénylők izgalmas gyűlése

Bonyodalmak és ellentétek a házhelyek kijelölése körül -- A Dobozi-temető helyét felajánlotta a város, de a Nagyerdőből nem enged át területet -- Ragaszkodnak az igénylők a beltelkekhez

Küldöttséget menesztenek az illetékes tényezőkhöz

Tegnap este 6 órára zsúfolásig megtelt a vármegyeháza közgyűlési terme. Ide hívták össze azokat a tisztviselőket, rokkantakat és általában házhelyigénylőket, akiknek egyelőre legfőbb gondjuk az, hogy hol kapjanak a várostól házépítésre telkeket.

Dr. Nagy István az igénylők ügyé- sze ismertette az értekezlet összehívásának okát és célját. Visszapillantást vetett a házépítő szövetkezet megalakításának történetére. 1920-ban alakult meg a szövetkezet és házhelyeket kértek a várostól. 1921-ben a város elutasította a kérelmet, amely felebbezés folytán a legfelsőbb fórum: a miniszter által is el lett utasítva. Azután megalakították a földreformtörvényt, a mely intézményesen biztosította a rokkantaknak, tisztviselőknek stb. házhelyigénylési jogát. A várossal békességesen a szövetkezet nem boldogult, ezért az Országos Földbirtokrendező Biróságához fordult, hogy az eljárást indítsa meg. Ez meg is történt, de igen hosszú ideig tartott az eljárás. Végül is az igénylők maguk készítettek kimutatást s összeírták azokat, akik házhelyet igényeltek. Összesen 3400-an jelentkeztek telekért. Időközben az OFB több bírót küldött le, akik az ügyeket vezették.

Egy ízben már megállapodás is jött létre a város és a szövetkezet között, hogy a belső területeken enged át területeket a város. Később azonban ezt a határozatot minden ok nélkül visszavonták. A városi kölesönt tárgyaló közgyűlésen szó-bakerült, azonban már csak a kölcsön letárgyalása után, amikor a közgyűlési tagok legnagyobb része eltávozott és így a szövetkezet kérését a közgyűlés ismét elutasította. A város felhívta a szövetkezetet, hogy vegyék revizeó alá az igénylőket, mert valószínűtlen, miszerint minden igénylő megtartja a telket, még kevésbbé, hogy ezen építkezni is tud. Eppen ezért — folytatja Nagy István — kérdezem azt, fenntartják-e házhelyigénylőket vagy sem?

— Fenntartjuk, fenntartjuk! — kiáltják mindenfelől.

— Fehát a házhelyet az igénylők fizessék ki. Csak azok ragaszkodjanak hozzá, akik ki tudják fizetni. A város felajánlotta a Dobozi temetőt, amelynek majd megállapítják az árát.

— Mi — mondja Nagy István —

ilyen alapon nem tárgyalunk. Az OFB határozza meg az árát és azt egy vagy másfél év alatt kifizetjük. Az OFB szerint csak azok jutnak birtokba, akik vagy a felét, vagy az egészet kifizetik a telek árának.

Közbeszólások: Eddig erről nem volt szó!

— Figyelmeztetem Önöket, hogy házhelyhez nem lehet olyan könnyen hozzájutni, mert ahoz pénz kell. Budapesten négyszögölenként két aranykorona a házhely ára.

Mi is szívesen megadjuk ezt összeget, ha jó helyet kapunk.

— Az a kérdés, hogy az esetben, ha nem sikerülne a városnál a belső szabályozási vonalon belül kapni területet hajlandók-e a szabályozási vonalon kívül menni az igénylők vagy sem?

— Nem, nem! — kiáltják egyhanguan.

— Az a kérdés, — folytatja Nagy István — hol van a terület? — A Nyulason a barak oldalán és az üggető-versenyből balra és jobbra fekvő terület sokkal jobb hely, mint a Boldog-kert, mely vízenyős. Találtunk nagyon jó helyet a nagyerdei körút mellett is, amely tizennégy katasztrális hold és hét-százötven házhelyre alkalmas. Itt azonban érzékeny pontján találtuk a várost. A polgármester ur el is utasított bennünket, mert ezt a te-

riületet nem adják oda. Nyolevan százaléka területnek telekspekulánsok kezében van, akik küldöttségleg kérték a polgármestert, hogy ezen a részen ne adjanak területet. Ezért utasította el a városi tanács és a közgyűlés az igénylők kérését.

— Mikor megtudták, hogy a város legjobb részét akarjuk elvenni, rendkívüli közgyűlést hívtak össze ez ügyben. A mezőgazdasági bizottságot utasították, hogy adja be a felebbezés a közgyűlési határozat ellen. — De beadjuk a fellebbezést mi is, — mondja Nagy István. — A főispán ur kijelentette, hogy személyesen viszi fel a fellebbezést a miniszterhez és garantálja, hogy megsemmisítik a határozatot.

— A Nyulási területet hajlandók vagyunk kiengedni, ha a város kétháromszor annyi területet ad. Ez a csere feltételünk. Sokan lemondtak az igényükről, mert a külső részen nem akarnak telket. En azt ajánlom, hogy aki kitudja fizetni a telket, az ne mondjon le az igényjogosultságról.

— Most már határozatot kérek, — fejezi be beszédét Nagy István — hogy ha a belsőséget megkapunk nem sikerül, mondják ki hogy a külsőségre nem mennek, kivéve az említett két területet, és hogy az igényjogosultságról le nem mondanak.

A vita.

Ezután Kóródi István, a házépítőszövetkezet elnöke szólal fel:

— A szövetkezet igazgatósága úgy határozott, amikor a város elzárkózott az elől, hogy a belső területen házhelyeket adjon, hogy ezt a határozatot megtámadja. A főispán ur ömeltósága hozzájárult ahoz, hogy ezt megfelebbezzék és ő maga ajánkozott arra, hogy a felebbezés felviszi és a határozatot revidiáltatni óhajtja.

— Indítványozza, hogy a szövetkezet ügyésze, Nagy István a tagok nevében szintén felebbezését kérszítsen. Az értekezlet ehez hozzájárul. Ugyanesek határozatilag kimondja az értekezlet hozzájárulása alapján, hogy ha a város a belső szabályozási körben nem ad területet, akkor lemondanak az igényükről.

Herray megyei főlevéltáros kéri az elnököt, hogy addig ne mondion

ki határozatot, amíg hozzá nem szólnak a tárgyhoz, mert neki is ellenkező indítványa van.

— Kényszerhelyzetben kénytelenek vagyunk elfogadni Nagy István ügyész ur indítványát, de ha meggondoljuk azt, hogy addig, amíg a Nagyerdő alatt terítve vett területről, ha megkapnánk a házhelyeket, építkezés szempontjából, úgy az igénylők, mint a város jól járna, akkor arra az álláspontra kell helyezkedni, hogy nekünk vagy csak a nagyerdő alatti részt lehet elfogadnunk, vagy az város belső telkeit. A nagyerdő részen meg vannak a közművek és az építkezési lehetőségek is jók. Más helyen viszont óriási költségekkel kell a városnak közműveket létesíteni és az építkezés a fuvarozási nehézségek miatt ugyancsak lehetetlen. Nagyon meg kell gondolni, hova menjünk építkezni, hiszen,

akárhányan még a házhelyet is elg tudják kifizetni.

Beltek, vagy közműves területek.

— Indítványozom tehát, hogy vagy a beltekhez, vagy olyan részekhez ragaszkodjunk kizárólag, amilyen a közművek már megvannak. Akik most a telepeken laknak, a szabályozási vonal szempontjából és minden egyéb teher, adó, stb. szempontjából belterületeknek vannak minősítve, ellenben nincs se járdájuk, se vízvezetékük, csatornájuk, szóval semmiük. — Ugyanezen eset áll elő velünk is, ha más területet fogadunk el.

Kórody elnök kijelenti, hogy Vársárhelyi bíró részéről teljes jóindulatot tapasztaltak és minden területet számításba vettek, mely alkalmas házépítésre. Indítványozza, hogy a várossal tanácskozzanak és küldöttségileg kérjék dr. Magoss György polgármestert, hogy a telkeket ne a város falán kívül jelöljék ki, mert a városnak is az az érdeke, hogy a város belső területén legyenek az új házak.

Fülöp Mihály ezredes kér szót: Nekem könyörödomány nem kell, azért nem járulok hozzá semmiféle küldöttségjárashoz. Az OFB majd megcsinálja a dolgot. A várossal nem kell újat huzni, mert mi a városra rá vagyunk utalva, azonban a városnak is érdeke, hogy mi úgy építsünk, hogy a város színvonalát emeljük. Semmiféle kunyorálásnak, vagy küldöttségjárásnak barátja nem vagyok. Különben is azt láttam, hogy a főispán ur közbelépése óta kezd jobb belátás urral lenni. *A városnak a legnagyobb aggálya az, hogy sok igénylő nem fog házat építeni, nagy területen lesz majd egy-két viskó. Elismerem, hogy a városnak ebben igaza van, ezért indítványozom, mondjuk ki, az igénylő akkor veszi át a földjét, amikor építkezni tud.*

A város az erdőt nem enged.

Nagy István ügyész kijelenti, hogy a város az erdőt nem akarja átengedni, mert az erdőhöz nyulni nem szabad. Különben is erre vonatkozólag a miniszter által jóváhagyott park-erdő terveze van a városnak. Javasolja, hogy nagy küldöttséget vezessenek a földművelésügyi miniszterhez és az OFB-hoz, ahol adják meg a személyes információt, mert ez szerint többet ér száz kötet regénynél.

Dr. Vargha Lajos mint védő ügyvéd szólal fel egyik ügyfele érdekében, akinek megélhetését biztosító kis kertjét ki akarják sajátítani. Hosszabb beszédben mutat rá arra, hogy Debrecen városa figyelmen kívül hagyja a történelmi előzményeket. Házhelyigénylés 100 évvel ezelőtt is volt és akkor a város úgy intézte el ezt a kérdést, hogy rengeteg telket adott építkezési céljára, melynek értékét betáblázták a telekre. Így keletkeztek a Debrecenben található hosszú, egyes utcák. Nyil-utca, Kut-utca stb. Felhívta a figyelmet arra, hogy *rengeteg olyan városi telek van a belső területen, amely alkalmas az építkezésre és óriási nagy terület is rendelkezésre áll, amelyet a város művelési céljára kiadott.* Indítványozza, kérjék meg a várost, hogy ebből a területből adjon házhelyeket az igénylőknek.

Mindenkinek legyen kis háza.

Ismét Fülöp ezredes szólal fel. Rámutat arra, hogy a házhelyigénylők táborából áll, akiket

a triánoni béke elűzött szorosabb hazájukból és kénytelenek voltak idejönni. Szerinte igenis arra kell törekedni, hogy mindenkinek legyen egy kis háza. — Különösen a sok családos emberek ragaszkodnak ahhoz, hogy: az én házam az én várom.

Nagy István ügyész kijelenti, tény az, hogy a város belterületeket óriási haszonbér mellett mezőgazdasági termelés céljára bérbeadott. Igénybe akartuk venni azt a területet is, amit spekulációs célokra megvásároltak. Véleménye szerint, ha a várostól elvesznek területeket, azzal senkit tönkre nem tesznek, ha pedig a spekulációs magántulajdonostól vesznek el földet, anyagilag azok sem fognak tönkre menni. Egyes magánosoktól, akiknek van egy kis területük, nem akarják elvinni földjüket, mert az igénylők nem kommunisták.

Békés uton.

Azután Kórody elnök a vitát bekezesíti. Meggyőződése szerint sokkal hamarabb eléri az igénylők céljukat, ha békés uton-módon tárgyalnak, mintha agresszív lépnek fel. Amennyiben békés uton nem tudja a szövetkezet célját elérni, akkor ő vezetői állásáról lemond. Ezután újra felteszi a kérdést, határozzon az értekezlet afelől, ragaszkodnak-e az igénylők ahhoz, hogy a polgármesterhez, a város vezetőségéhez, a főispán urhoz (zajos éljenzés) forduljanak kérelemmel és ha nem tudnak eredményt elérni, akkor az OFB. mondja ki rideg bírói szóval az ítéletet. Javasolja továbbá, hogy Nagy István ügyészt bízzák meg, hogy a hivatal főnökök közül, akiket gondol, kérjen fel arra, hogy a város vezetőségével s a főispánnal tárgyaljon, és a főispánt, aki tegnap is a legnagyobb jóindulattal megmutatta, hogy a tisztviselőkkal érez, kérje meg, járjon közbe a városnál az igénylők érdekében, hogy békés uton-módon lehetővé váljék a házhelyhez való jutás.

Az értekezlet ehhez hozzájárul. Ezután az elnök felhatalmazást kér arra, hogy Nagy István ezzel a küldöttséggel a belügyminiszterhez felutazzon a szükséges információk megadása végett, s ha kell az OFB-hez is.

Ezt a javaslatot is elfogadják. Az értekezlet ezzel negyednyolc órakor véget ért.

Egy asszony mise közben leszúrta a papot

Róma, aug. 5. A Campániában lévő Nicola faluban a reggeli mise közben egy parasztnő leszúrta a papot. A pap állapota reménytelen. — A gyilkos asszony bosszúból ölte meg a papot, mert az egy per tárgyalásán kijelentette az asszonyról, aki akkor vádlóként lépett fel, hogy ellensége és politikai okokból vádolja őt.

A templomot bezárták, mert újra fel kell szentelni.

Nyári szövetek,

üsterek mosók az idény előrehaladottságára való tekintettel a legolcsóbb áron beszerezhetők

FISCHER ADOLF ÉS FIA cégnél
PIAC UCCA 61.

Jóna István mezőgazdasági bizottsági elnök felel a házhelyigénylők érdekében

A Nagyerdőt nem szabad házhelyekre kisajátítani

Egyébként a házhelyügy foglalkoztatta a városi közigazgatási bizottságot. Ugyanis Jóna István mezőgazdasági bizottsági elnök felelbezt nyújtott be a bizottság nevében a házhelyigénylők érdekében.

A felelbezt rámutat arra, hogy a közgyűlési határozat megváltoztatását általános mezőgazdasági érdekből tartja szükségesnek a bizottság. A város szabályozási területén belül ugyanis igen sok parlagon heverő, spekulációra összevásárolt telek van s így nincs indok arra, hogy amikor parlagon heverő területek vannak, gazdaságilag megművelt és hasznosítható szántók, legelők, erdők vonassanak el házhely céljaira.

Egyébként pedig, ha az igénylőket a szabályozási vonalon kívül utasítják, ez azt jelenti, hogy az amúgy is túlságosan nagy kiterjedésű, belső területet növelik meg. A mezőgazdasági kultúra ok nélkül való megsértését jelenti a közgyűlés határozata.

A szabályozáson kívül alakítandó telepeket azonban közművekkel is el kell látni s mivel távol esnek a közművek központjaitól, az a kötelezettség rendkívül súlyos terhet

is jelent a város közönségének.

Igy a mezőgazdasággal foglalkozó lakosságnak nem csak egy sérelme áll elő. Ha pedig a házhelyek céljára a város körüli erdők vételének igénybe, az erdőirtások révén még szárazabbá, szelesebbé lenne Debrecen éghajlata.

Mindezek alapján a bizottság a közgyűlési határozat megváltoztatását kéri a belügyminisztertől.

A felelbeztben foglaltakat a közigazgatási bizottság mai ülésén is szóvá tette Jóna István. Elmondta, hogy újabb időben az igénylők a legveszedelmesebb irányt vettek. A Nagyerdő egyrészt kívánták házhelyek céljaira kisajátítani. Ez a városnak a felelbezt adatai szerint is óriási kárával járna. De nem is racionális ez a megoldás, hiszen a város épen most akar 25 000 aranykoronás költséggel új erdőket telepíteni.

Kérte a bizottságot, hogy a veszélyes terv ellen minden lehetőt tegyen meg.

Dr. Vásáry István főjegyző kijelentette, hogy a tanács álláspontja ugyanez s minden eszközzel megakadályozzák az erdők házhelyrendezésére való felhasználását.

Mégis csak megérkezik augusztus 7-re a dollárkölcson első részlete

Hogy folyósítják a kölcsönt

Budapest, augusztus 5. A városok kölcsöne ügyében a pénzügyi kormány részéről a következő kijelentés történt:

— Az a hír, mintha Speyerék augusztus 7-én nem folyósítanák a városok millió dolláros kölcsönének első részletét, nem felel meg a valóságnak. Augusztus 7-én pontosan Budapestre fog érkezni a 10 millió dollár első részlete és a pénzügyi kormány nyomában megfogja kezdeni ennek az összegnek fokozatos szétosztását.

Az agrárképviselek tegnap értekezletének azzal a kívánsággal szemben, hogy a városi kölcsön közvetlenül folyósíttassék a bankok megkerülésével az egyes városoknak, erre nézve valószínű, hogy ennek a kívánságnak teljesítése nehézségekbe ütköznék és egyébként is a kölcsön kihelyezése esetlenül fogja a pénzügyminiszter elbírálni.

Hajduszoboszló és Hajdunánás

külföldi kölcsönt vesz fel

Hajduszoboszló 3 és fél milliárd, Hajdunánás 4 milliárd kölcsönt szavazott meg

Amikor a pénzügyminiszter a városok külföldi kölcsöntervezetét elkészítette, csak a nagyobb városokat vette számításba és így a hajdumegyei városok közül egyedül Debrecen szerepelt a kölcsönt kérő városok listáján.

Most azonban — mint illetékes helyen értesülünk — a hajdumegyei városok közül Hajduszoboszló és Hajdunánás is megmozdult és külföldi kölcsönt akar felvenni. A két város közgyűlése már letárgyalta a kölcsön kérdését és megadta a felhatalmazást a felveendő kölcsönre.

Hajduszoboszló városa 250.000 koronás (aranykoronás) külföldi kölcsönt akar felvenni. A körülbelül 3 és fél milliárd koronából a villanyvilágítási üzemet akarja kibővíteni, a központi szeszfőzdét felújítani és vásárcsarnokot áthelyezni.

Hajdunánás valamivel nagyobb, mintegy négy milliárdos külföldi kölcsönt szándékozik felvenni és a kölcsönt teljes egészében villanytelep létesítésére fogja fordítani.

A kölcsön felvételét kimondó közgyűlési határozat az augusztus hatodikai vármegyei közgyűlés elé kerül és ha a törvényhatósági bizottság elfogadja a beruházási programot, akkor a belügyminiszter fog dönteni utolsó fórumon a kölcsön-ügy felett.

Briand hétfőn érkezik Londonba.

Páris, aug. 5. Briand külügyminiszter hétfőn érkezik Londonba és másnap tanácskozni fog az angol külügyminiszterrel.

Pálinkafőző-, mosó-, lekvár- és cserfőző rézüstök

legolcsóbban beszerezhetők — részletfizetésre is. — Pálinka főző üstökhöz szab. „LEPÁROLO KESZULÉK“ gyártója

Mándoki Ferenc rézművesnél, Debrecen, Arany János-u. 13. — Telefon 12-42.

A balmazújvárosiak élet-halál küzdelme az árvizzel

Háromszor kondult meg a vészharang egy éjszakán a tűz és víz által sanyargatott helységben — Leirhatatlan a lakosság nyomora

A „Debrecen” munkatársa a pusztulás színhelyén

Több hosszabb cikk keretében számolt be a Debreczen azokról a nagy károkról, miket a két napos vihar Balmazújvárosra okozott. — Tegnap délután Maday Gyula, a hajdunánási kerület nemzetgyűlési képviselője, Matkó Ferenc és lapunk munkatársa kíséretében kintazott autón Balmazújvárosra, hogy személyesen győződjön meg a katasztrófa méreteiről.

Délután 4 órakor indult ki az autó Debrecenből s a háromnegyed óras, lassu tempójú menet után — mert az utak igen rossz állapotban vannak — állott meg a balmazújvárosi hatalmas községháza előtt. A községében Harsányi Béla főjegyző és Bak János községi főbíró fogadták az érkezőket.

Tűzzel kezdődött az árvíz-katasztrófa

Harsányi Béla főjegyző őszinte előzékenységgel volt mindenben munkatársaink segítségére; ő tőle kaptuk meg az első felvilágosítást a balmazújvárosi vihar katasztrófájáról.

Vasárnap délután el kezdett zuhogni az eső, a fákat végig borzolta a szél s még mondtam, ha tűz találna támadni, az szomorú bűnösnettel járhat. Délután nem történt semmi különösebb s este 9 órakor, mikor lefeküdtünk — tessék tudni, falun vagyunk — még mindig zuhogott az eső. Alig hogy lepihentünk, hallottam, hogy félreverték a harangokat; azonnal felöltöztem. Jelentették nekem, hogy tűz van. Egy gazda nagy kazla égett le. Ezt kuriózumnak mondom el; ugyanis a kazal úgy gyuladt ki, hogy a gazda egyik bérese egy méztömöt lopott a pályaudvaron s azt a kazal alá rejtette. A béres — vasárnap lévén — elment mulatni s az esőzéstől felforrat mész felgújtotta a kazlat.

Alig hogy ezt a tüzet lokalizáltuk, amiben az esőnek is nagy része volt, ismét félreverték a harangokat; a község egy másik pontján támadt tűz s mikor ezt is eloltottuk, hazamentem. Alig ültem otthon tíz percig, a vészharang ismét megszólalt, de ekkor már nem tüzet jelentettek, hanem azt, hogy az Új-telep víz alatt áll.

A kétségbeesés éjszakája

Joggal nevezhetem úgy; most látni fogja majd a szerkesztő ur az Új-telepet s akkor képzelje azt el éjszakának idején, zuhogó esőben, pokoli sötétségben, mit háborzongató villámesapások világitottak meg néha s ezek az ijesztő fények kétségbeesetten futkosó emberalakokat, siránkozó gyermekeket, asszonyokat, káromkodó férfiakat világitottak meg, közben pedig irtózatossá erővel süvöltött a szél, a házak kertje el volt öntve vízzel s az ajtók küszöbét nyaldosta és a csatorna egyre öntötte magából a szennyes árt. Rettenetes volt, ugyannyira, hogy én, aki már sok mindent átéltem, percekig táncs-talanul állottam; alig tudtam magamhoz térni a kábulatból, hogy kiadjam a legsürgősebb parancsokat.

Megparancsoltam, hogy minden épkezláb ember fogjon hozzá kisebb és minél több csatornát ásni, hogy az óriási mennyiségű vizet valahogy a Hortobágy felé terelhesse. Mindenki ásót-kapát ragadott. Élet-halál küzdelem volt ez a munkatársakban, esőben, szélvihar-

ban, folyton kialvó lámpások gyöngye fénye mellett folyt az elkeseredett munka. Körülbelül 40—42 ily kisebb csatornát válytunk, azonban hasztalanul, mert a kadarecsi csatornából egyre ömlött, szinte már hömpölygött a víz, de küzdött vele a magyar emberek végtelen szívóssága. A házak körül vályog-téglákból sáncokat vontunk s a kis csatornáknak tömegtelen mellék-ágazatot csináltunk. Így értük meg a reggelt; mindenik ember holt fáradt volt, de nem lehetett lefeküdni — mert a víz már a konyhók szobáiba is behatolt.

Azt azonban meg kell mondjam a szerkesztő urnak, hogy a lapok, amennyire tárgyilagosan vázolták a bekövetkező eseményeket, illetőleg mérlegelték, annyira túlozták a katasztrófa nagyságát, jobban mondván, ha a hétfői napon valami különös szerenese folytán nem tudjuk levezetni az egész Új-telepet el-árasztó vízmennyiség egy részét, — akkor ma már önkönként össze-visszadőlő vályoghalmazokat találnánk a beépült telek helyén. De szerenésünk volt. A vizet valahogy át tudtuk csapni a vasuti pályatest másik — hortobágyi — oldalára s így most a vasuti pálya természetesen gátul szolgál a telepnek az átkerült víz ellen. A kárt nem lehet megállapítani, az azonban bizonyos, hogy igen nagy.

Ki felelős az Új-telep nagy vízveszedelméért?

Erre vonatkozólag igen érdekes statisztikai adatokat válaszolhatok. Én az egész áradás okát, illetve azt a körülményt, hogy az áradást az Új-telep felkészületlenül — vagyis minden védelmi eszköz nélkül volt kénytelen fogadni, a mód feletti esőzésben látom. Ugyanis Balmazújváros évi csapadékmennyisége 158 milliméter, míg most, az utóbbi egy hét alatt 68 milliméternyi csapadék esett. Ez a körülmény mindent megmagyaráz, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy az Új-telep a környék legmélyebb pontján fekszik.

Különben az is tudvalevő, hogy Balmazújváros mai területe a tatárdulás előtt nádas és ingovány volt, az akkori szomszédos falvak lakossága a tatárok elől ide menekült s itt épített magának hajlékot.

A vihar-katasztrófa színhelyén

A főjegyző rövid bevezetésé után a Debrecenből érkezett vendégek Harsányi főjegyző és Bak Sándor községi főbíró kalauzolása mellett a vihartól sokat szenvedett Új-telepre mentek. Balmazújváros utcai — esti 6 óra volt — telve voltak emberekkel. Mindannyian karakterisztikusan tipikus alakjai a magyar Alföldnek. Kíváncsiságnál

küli, közömbös emberek, akiknek mintha semmi sem lenne fontos. Ott ültek némán és mozdulatlanul, magukbameredten, ezekről az arcokról még a világ legjobb emberismerője sem olvashatná le, hogy átélői voltak egy borzalmas éjszakának. Mintha ilyesmire áradt volna a szemekből: a legnagyobb veszélyen már túl vagyunk, a többi majd csak elintéződik valahogy.

Jó negyedórai séta után bukkant fel a kis csoport előtt a vasárnapi borzalmas éjszaka színhelye: az Új-telep.

Gorkiji tollal kellene rendelkez-nünk, hogy méltóan esetelthessük a látványt, ami elébünk tárult.

Apró és vakolatlan kunyhók száza a lebukó nap fényében és víz meg sár, a házak falán élesen kivonalozott sötét csikok, a víz állásának emlékei, ferde agyagkémények, moeskossá azott nádfüdelek, vízben szomorkodó sövénykerítések, szétgázolt kertek, legázolt fák és sok földturás: a szükségszator-nák. A házak körül pedig szétmál-lott vályogtéglák poshadnak: ezek védelmi eszközül szolgáltak.

Bokáig erő sárban gázoltunk az első kunyhóig, ennek a sárnak különös fehéres színe volt s ekkor tudtuk meg, hogy az Új-telep egész alaja szikes talaj s erre épültek a tiszta vályogból való házak, ám-bár az idevonatkozó törvény előírja, hogy legalább a ház alapjának és kéményjének kell téglából lennie, majd minden háznak úgy az alapja, mint a kéményje vályogból való, mert Isten legföldhözragadtabb, legszegényebb, legkiebrudaltabb lel-kei húzódnak meg ezekben a barlangokban, melyekből a büznök mindenféle árnyalata árad. Itt 2000 ember dicséri az Urat, a házak előtt vézna, sápadtarcu gyerekek, fura, fájdalmasan szomorú test-tartású öregasszonyok, mintha

Emberek laknak a későbbeni disznóiban

Hogyan épül ki egy házhely az Új-telepen, erről oldalakat lehetne írni, de mi csak sorokban rögzít-hetjük. Figyelmesek lettünk egy alig két méter széles és hosszú, szín vályog, vakolat nélküli házra; be-néztünk az ablakon s abban butoro-kat láttunk s ekkor mondták el nekünk, hogy hogyan épül ki egy ház hely az Új-telepen. Mikor az illető megkapja a házhelyet, először vályogot vet, azután felépíti az ólat s ebben lakik addig, amíg a házat fel nem építheti. Egy ilyen átmeneti lakóhelyre, későbbeni disznó-óra lettünk figyelmesek. Tessék elképzelni egy 2x2 méternyi vályog-odut, melyben egy ágy, egy szublót van s egy szék: ebben a lyukban jelenleg 3 ember lakik. Az „épít-mény” mellett van egy kisebb épít-mény, ez jelenleg a konyha, később

mindannyian a nélkülözés himnu-szának szimfóniáit lehelnek magukból.

Az első ház előtt eszmás asszony áll, aki hangos kezitesókolom-mal üdvözli Maday képviselőt s a maga egyszerű beszédével elmondja, — hogy a rémületnek, a kétségbeesés-nek minden percét átéltek azon a rettenetes vasárnapi éjszakán; dolgozott akkor asszony, ember, a gyerekek pedig együtt sikongtak a vi-harral. A házból négykézláb kuszik elő egy nyomorék fiatal nő s igenlő fejbólintásokkal kíséri a eszmás asszony elbeszélését. Mikor kifogy-tak a vihar pusztításának és rom-bolásának ecseteléséből, hirtelen, minden átmenet nélkül nagy nyo-moruknak, munkanélküliségük ke-serveinek s egyes emberek által való becsapatusuknak feltárasára tértek át. Amit elmondtak, azért érdemes lett volna még gyalog is kivándorolni Balmazújvárosra.

A eszmás asszony mögött nem volt ott az embere, annak napszá-mot kínáltak az árvizet követő napon; 30.000 koronát ígértek és ő elment, mert napszámot kapni még ezekben az időkben is igen nehéz. Maga a főjegyző mondotta nekünk, hogy az év 365 napjából, melyre 300 gazdasági munkanap esne, átlag csak százat tudnak ledolgozni ezek az emberek, a többin kényte-lenek henyejni s ezért nem telik téglafalra és cseréptetőre s a hu-mánus hatóság ezért tekint el az előirt szabályoktól.

Ez a eszmás, egyszerű asszony különös történetet mondott el — többek között — egy bizonyos lánc-ról is, mellyel a végzett aratásnak a mennyiségét, illetve bérét számít-ják ki. Van Balmazújváros környé-kén egy bérlő, akinél ezek az embe-rek dolgoztak s aki a learatott tá-bla lemérésénél használt láncot 15 centiméterrel meghosszabbította, hogy ugyanannyival rövidítse ezek nek a szegény embereknek a bérét.

Továbbmentünk. Az Új-telep tu-lajdonképpen két részből áll. Az egyikén, amit 1924-ben, a birtok-rendezés előtt hasítottak ki, 200 ház áll, a másikon, melyet 1925-ben osz-tottak ki a házhelyigénylők között, 400 ház van. Az előbbi rész szen-vedte a legtöbb kárt, melyet a két napos vihar okozott.

pedig.... Így mondták el nekünk.

Az alig 25 centiméter széles szűk-ség-árkok labirintusán, a behar-padt házak, szomorú arcu, a házak környékéről lavorral vizet lapátoló emberek között valahogy elértek a vasuti töltést, azon tudtuk csak eljutni az Új-telep határában levő nagy árokig; ezen sikerült vala-hogy átesapni a vizet a vasuti töltés másik oldalára, ahol a Horto-bágy végső nyulványai terülnek el. Már erősen alkonyodott, mikor oda értünk s ekkor tudtuk csak igazán átérzeni, hogy milyen nagy vesze-delemben forgott Új-telep földhöz-ragadt népe. Ugyanis egy végtelen — a szem látóhatáránál alig rövi-debb — körülbelül egy négyzetkiló-méternyi vízterület előtt álltunk. Ez az a vízmennyiség, mitől Új-te-lep megszabadult s mikor találat-tuk mélységét, a főjegyző hatá-máidnem egészen belemerült s az árok, melven keresztül ez a nagy víztömeg ide ömlött, a vasuti töltés apró hidja alatt, még most is egy sebesen rohanó, mély vizű, örvény-lő pontok képét mutatja.

Dacára annak, hogy Új-telep már túl van minden nagyobb veszélyen, a hatóságok — egy újabb meglepe-tést megelőzendő — elhatározták, hogy a már meglévő, de idő közben több helyen bedugult Kadarecs-Karácsonyok csatornát kitértít-ik és kimélyítik. Ez a csatorna a Hortobágyba torkol s hossza 7 km. Ebben az ügyben már járt kint

Aszódi és Róth

divatáruhaza

ajánlja dusan felszerelt raktárát, úgymint:

Szövetek	Grenadinok	Selymek
Epongek	Zefirek	Harisnyák
Batisztók	Vásznaok	Kesztyűk,

és mindenféle rövidáru cikkeit.

Idény utáni olcsó leszállított árak. A Községi Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses számlái. — Tisztviselőknak külön 5% enedmény.

tegnap délelőtt egy bizottság. Nábárczy várm. főjegyző, hely. alispán vezetése alatt. Ez a bizottság elhatározta a 7 km-es csatornarésznek a Tisza-Szabolcsi Árvízszabályozó Társulattal karöltve elvégzendő kitisztítási munkálatainak sürgős megkezdését.

A munkálatok költsége 80—100 millió koronába fog kerülni, ezt az összeget Balmazújváros úgy kívánja előteremteni, hogy a kormány által minden évben kiutalt beruházási költség 1926. évi részét mint előleget már ebben az évben kéri. Maday Gyula nemzetgyűlési képviselő megígérte, hogy küldöttséget vezet ebben az ügyben a földmive-

lésügyi miniszterhez.

Mint távolabbi cél szerepel a már békében tervbe vett Kadarek-Karácsonyfok, Hortobágy-Berettyó-Körös csatorna kiépítése, de erre most nincsen pénz, hiszen a békebeli tervezet ennek a csatornának megépítésére 3 és fél millió aranykoronát irányzott, az ilyesminek az előteremtése pedig napjainkban még a fantasztikumot is meghaladja.

Végezetül: a Balmazújvárosba kiutazott autó utasai este fél 9 órakor érkeztek vissza Debrecenbe, a honnan Maday képviselő az esti gyorsral a fővárosba utazott.

Erényi Géza.

Az idegen légió Debrecenben dolgozó ailitólagos ügynöke hamis nevet használt

A nyomozás újabb fejleményei

A Debrecen tegnapi számában megirtuk azt a határtalanul vakmerő szélhámossgát, melynek főhőse egy magát garázmesternek kiadó fiatal ember, aki a debreceni rendőri krónikában azzal lett jeles alak, hogy soffőröket akart egy nem létező nagyvállalatnak toborozni.

A „garázmesternek” kihallgatása tegnap egész délelőtt folytatódott. A felvett tanvallomási jegyzőkönyvek hatalmas iratcsomóra tehetők. A tegnapi kihallgatások során már bevallotta, hogy 6 nem Babolesay, sem nem Vidovits, hanem csak Steff Dezső 31 éves Kispesti, állás nélküli fiatal ember, — soha soffőr, sem garázmester nem volt. Arra vonatkozólag, hogy miért akart soffőröket toborozni Debrecenben, több zavaros mesét mondott el. De hogy mit intézett a József kir. herceg utca 68. szám alatt, továbbá, hogy mért pont a Péterfia utca 11. szám alatti haláltrafik

elé hívta randevura a soffőröket, pontos felvilágosítást senki sem tudott tegnap még mondani.

Egyelőre hamis név használatáért Steff Dezső ellen eljárást indítottak. Minthogy előéletére vonatkozólag még sok minden tisztázásra vár, így ellene nyomozást folytatnak le. Mind valószínűbb és valószínűbb az a feltevés, hogy Steff egy kivándorlásra csábító társaság lelketlen, de ügyetlen kalauza, aki a legnagyobb valószínűség szerint az idegen légió számára dolgozott s akit Debrecenben, éppen munkája közben szereltek le a soffőrök.

Tegnap a debreceni rendőrség Steff ügyében megkereste az országos bünygyi nyilvántartót. Mivel érthetetlen a rendőrség előtt Péterfia utcai találkaja is, így az iránt is nyomozást indítottak, hogy Steff 1925 május 13-án, Révész Olga meggyilkolásának napján, hol tartózkodott.

Pallavicini Kaposvárott tiltakozott a kormányzó név- és születésnapjának megünneplése ellen

Kaposvár, augusztus 5. Somogyvármegye törvényhatósági bizottságának tegnapi ülését egy heves incidens fogja hosszú időkre kiemelni a vidéki bizottsági ülések szintelen és sablonos sorából. Talián Andor alispán elnöklete alatt ugyanis felmerült az a kérdés, hogy Somogyvármegye megünneplendőnek tarja-e Horthy Miklós kormányzó név- és születésnapját, vagy sem.

Pallavicini György ögróf nemzetgyűlési képviselő részletesen kifejtette azokat az okokat, amelyeknek alapján a megünneplésről szóló biharvármegyei átirat mellőzését kéri. A törvényhatósági bizottság nagy többsége viszont zajosan éljenezte a kormányzót és a Sárközgy főispán távollétében elnöklő alispán „a tulnyomó többség határozataként hirdette ki az eredeti javaslat elfogadását és a Pallavicini-féle indítvány elvetését”.

Pallavicini György ögróf indítványát arra való hivatkozással tette, hogy a magyar ember nem szokott meghajolni csak az uristen előtt. Főlegesen tartotta a mai szomorú időkben az ünnepléseket, különösen akkor, amikor tud-

juk, hogy a külföldi köztársaságok sem szokták elnökük név- és születésnapját ünneppé avatni. A javaslatnak irattárba való helyezését javasolja.

A nagy feltűnést keltő felszólalás után Igmány Aladár dr. fejtegette, hogy minden nemzetnek megvannak a maga saját szokásai. A magyar ember — ugymond — igen is meg szokta ünnepleni a név- és születésnapját annak, akit megbecsül és szeret. És mert szegény, letiport hazánknak minden oka megvan arra, hogy Horthy Miklósnak a hála érzését ismételtelen kifejezésre juttassa, indítványozza, hogy az állandó választmány pártoló javaslata emeltesse határozattá.

Ismételt lelkes tüntetés után a bizottsági ülés az eredeti javaslatot elfogadta.

Telefonszám:
szerkesztőség 7-89.
Kiadóhivatal 7-88.

Korrekciókat részleltetésre
elad,
becserél, javít,
zománcoz és nikkelez
SZABO LAJOS műszerész
Magos utca 25.

* Tíz Ebéd-jegy 130.000 korona *	Gazdag éttermei Hunyadi-utca 1. szám. Egy menü ára délben 14 ezer, este 12 ezer korona. — Leves, főzelék, sült körettel, tészta v. sajt. Zóna reggeli 1 pohár sörrrel 7500 korona Külföldi magyar konyha. Elsőrendű italok.	* Tíz vacsora-jegy 110.000 korona. *
---	---	---

Létai-Leitner, Tisza István egyik merénylője meghalt

Newyorkból jelentik, hogy Létai Leitner meghalt. Létai Leitner volt az, aki 1918-ban Tisza István ellen merényletet követett el. — Létai, aki akkor 15 éves volt, letartóztaták, majd a forradalomkor szaba-

donbocsátották. A Kommunizmus bukása után külföldre menekült és előbb Bécsben, majd Moszkvában tartózkodott. Innen ment Amerikába.

Utépítés, közegészség, késedelmes szemétfuvarozás.

A közigazgatási bizottság üléséből. — Mi van a pallagi és a Debrecen-úszaiüredi utépítéssel.

Debrecen város közigazgatási bizottsága tegnap tartott ülésén dr. Vargha Emil tisztii orvos tette meg a jelentését Debrecen mult hónapi közegészségügyi állapotáról. Amint a jelentés adatai dokumentálják, a város közegészségügye javult júliusban. A gyomor és bélhurutos betegségek ugyan nagyobb számban fordultak elő, mint a mult hónapban, de a betegségek lefolyása aránylag enyhe volt. Vörheny előfordult 8, ronesoló toroklob 10, kanyaró 22, számarhurut 29, bányahimlő 2, hasihagymáz 1, vérhas 10 esetben fordult elő, ezek közül azonban csak 1 hasihagymáz, 2 ronesoló toroklob, 1 vörheny, 1 kanyaró és 5 számarhurut volt halálos.

A közegészségügy szempontjából nagyon károsnak tartja a tisztii orvos azt, hogy a város utcáiról nagyon nagy késedelmekkel fuvarozzák el a szeméteket. A nedves, füllesztő időjárásban hamar megrotthat a szemét, amelyet aztán szét-hord a szél, terjesztve a baktériumokat. Ugyancsak késedelmes a házi szemétfuvarozása is s a bizottságnak a baktériumterjesztés veszélyeire tekintettel a szemétfuvarozás ellenőrzésére kellene kérni a tanácsot.

A szaporodás növekedett. 131 fiú és 118 leány született, 80 fi és 74 nő halt meg. A természetes szaporulat tehát 95. Házasságot kötött 60 pár.

A bizottság a jelentést tudomásul vette a szemétfuvarozásra vonatkozó indítvány elfogadásával, majd Vasady Lajos tanfelügyelő indítványára kimondta, hogy az első számú gazdasági iskolát egy új tanteremmel és egy egyszobás tanítói lakással kibővíti. — Itt ugyanis a mult évben már olyan nagy volt a túlszűfoltás, hogy a gyermekeknek üllőhely sem jutott.

Puskás István műszaki főtanácsos jelentése kapcsán Jóna István szólalt fel és rámutatott a Debrecen-tiszafüredi útvonal kiépítésének szükségességére. Hajdumegyének ezen a részén pusztítottak legjobban az elemi csapások s emiatt a munkanélküliség olyan halatlanul nagy, hogy már ez a szempont is követeli, hogy az útvonal kiépítésével a nyomor legalsó fokára jutott népnek munkaalkalmat nyújtsanak.

Ugyancsak szükséges a Debrecen-pallagi ut kiépítése is. Ez különös érdeke a debreceni mezőgazdaságnak, amely a mostani esős időben óriási kárát vallja a pallagi ut kiépítetlen voltának.

Puskás István műszaki főtanácsos válaszolt a felszólalásra, elmondva, hogy a kereskedelmi minisztériumnak a beruházási költségvetés folytán elég tőke áll rendelkezésére a tiszafüredi ut kiépítésére, tehát ez legközelebb valószínűleg meg is történik. — A pallagi ut költségvetését valószínűleg Debrecen városnak kell viselni, mert a miniszter álláspontja ebben a tekintetben az, hogy az állam a földmunkálatok elvégzésével kötelezett-ségének már eleget tett.

A bizottság Jóna István indítványát, hogy a két ut kiépítése tárgyában a kereskedelemügyi miniszterhez írjon fel, elfogadta.

Dr. Fejér Ferenc a postai küldemények késedelmes kézbesítése ügyében szólalt fel. A postai alkalmazottak nagymérvű létszámesőkentése miatt jelentékenyen rosszat bódtaq ebben a tekintetben az állapotok. Kéri a bizottságot, írjon át a posta-és táviró igazgatóság-hoz, hogy a kézbesítést tegye az igazgatóság jobbra, vagy legalább is a régi színvonalat iparkodjék fenntartani.

A pénzügyminiszter rendeletet ad ki a társulati adóról

Budapest, aug. 5. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely hivatalosan összeállítja a társulati adóra vonatkozó törvényes rendelkezéseket és egyszerűsíti magában foglalja a végrehajtásra vonatkozó utasítást.

A terjedelmes rendelet a Budapesti Közlöny csütörtöki számában jelenik meg.

A mozgószínházak műsora:

Vigszínház: Két sláger egy előadásban: A kártyás asszonyok. — Kitűnő erkölcsdráma 7 felvonásban. A lovon szerzett menyasszony (Pillangó bandita), bravuros lovasdráma 5 felvonásban.

Urania: Ché—Chah—Có. (Ha megszólal a szív). A végtelen hőmezőkről, izgalmas dráma, eredeti felvételével. 6 felvonásban.

Kisérő: Isten veled szerelem. — Mulattató amerikai burleszk 6 felvonásban.

Jönnek pénztől: A pletyka. — Világattrakció, Glória Swannonnal és Bocaccio kalandjai, a legelső német művészekkel.

Figyelmeztetjük a közönséget, hogy csütörtökön a Vigszínház udvarának javítása miatt a piacfelé nyíló bejáratot sziveskedjék használni.

Meteorban csütörtökön „A repülő halál”. Előadások 7 órától. — 9 órára az augusztus második 9 óráig jegyek érvényesek.

Butor

kizárólag jó minőségben rész-
letre is kapható
Weinstock Henrik és
Apolló butorüzlet, Miklós-u. 2.

Hírek

MILYEN IDŐ VÁRHATÓ:

Hazánk tegnapi már nem állott az északi depresszió hatása alatt. Az első az országban sehol sem esett, csak Pécsről jelentenek reggel esőt. A hőmérséklet is emelkedett és reggel mindent 2-3 fokkal melegebb az idő, mint tegnap volt. A maximum azonban sehol sem érte el a 30 C. fokot.
Időprognózis: Nyugatról meginduló esővel, helyenkint zivatar várható lényegesen hőemelkedéssel.

Nagyatádi fejta.

(A földművelésügyi minisztériumban elhelyezett arcképleleplezési ünnepélyen elmondott költemény.)

*Csillagvilág már a Te otthonod,
De Te a fényvel
Meg nem elégszel,
A jóból földre tilkon le-le nézel,
Még nézni, hogy forog!*

*Nézd, hogy oly setét-e még a föld,
Mint volt szűnellen,
A Te kegyetlen
Rögös, quászfátylas földi életedben.
Oly zord-e még a föld?*

*Oly égetők-e még fullánkjai?
Lebognak-e
Az ég felé
Beesületmáglók, koromfekete
Kainoltárok lángjai?*

*Nézd a földet s ime csoda vár.
A bus golyó
Eccm ragyogó
Látvány sűrű rajokban lobogó,
Vidám, csillagfény sugar.*

— *Miféle fény az, kérded, ott ahol*

*Ej volt. A föld színén
Merő tejtű fény!
S a megdöbbenült jó embert fején
Végigsimítva Isten válaszol:*

— *Ott az a fénypontor: hazád!
A pontok: tűzhelyek,
Amiket hű kezud
Teremtett s most boldoghálással ün-
tenek,
Beavagnak vissza — Rád!*

Dr. Maday Gyula.

— *Elmaradt választmányi ülés.* A Szent-Erzsébet Egylet közli, miszerint választmányi gyűlése, közbejött akadályok miatt elmarad.

— *Nyukosz hírdemény.* Felkérjük azon rendes és rendkívüli tagjainkat, akik az 1925. évi tagsági díjjal még hátralékban vannak, hogy a tagsági díjat f. évi augusztus hó 11, 14, 18. és 21-én hivatalos helyiségünkben (Kossuth-utca 11), délután 6 és 7 óra között fizessék be. — Elnökség.

— *Debrecen júliusi adózása.* — A közigazgatási bizottság ma délutáni ülésén Láncey Gyula miniszteri tanácsos a következő jelentést terjesztette elő: Papirkoronában befolyt: állatforgalmi adó készpénz 359.437.610, általános forgalmi adó készpénz 1 milliárd 272.455.309, — fényüzési adó 397.957.265, illetékek 239.120.189, határvámjövődék 2 milliárd 174.075.000, vegyes illetékek 577.582.226; — aranykoronában befolyt: egyenes adó 19.499, kincstári házhazsonrészesedés 2099 korona. — A végösszeg papirkoronából 5 milliárd 020.663.599, — aranykoronából 21.598.

Kérje mindenütt a „Debrecen“-t.

Az aradi vértanu szobrot nem kapja meg Debrecen, az aradi Kossuth-szobrot Nyíregyházára szállítják

Az aradi vértanuk szobrárt annak idején — amikor arról volt szó, hogy a szobrot a románok lebontják s a román kormány kiadja azokaf Magyarországnak — Debrecen város kérte a vértanuk szobrárt a maga részére.

A szobrok lebontása azóta folyik s a közel jövőben fogják átszállítani a csonka hazába, azonban Debrecennek az a reménye, hogy az aradi vértanuk szobrárt itt állítják fel — meddő, mert míg az aradi

Kossuth szobrot Nyíregyháza kapja, addig a vértanuk szobra Budapestre kerül s ott lesz felállítva.

Egy magyar újságíró a mult héten Aradon járt és meglátogatta Barabás Bélát, a függetlenségi politika egykori kimagasló vezérét. Az újságíró látta Barabás Naplóját, melyben gyászkeret közé foglalta július 1-ét, a vértanuk szobra lebontásának első napját.

Kereskedő és iparos küldöttség megy Debrecenből a pénzügyminiszterhez a kereseti adó kivétel körül

Értekezlet a Kereskedelmi és Iparkamarában — Aug. 14-én indul a küldöttség

Emlékeztet az a mozgalom, amelyet Debrecen város adózó közönsége 1924-ben a jövedelmi adó kivételéért megindított, s amelynek eredménye az volt, hogy a pénzügyminiszter külön miniszteri biztost küldött Debrecenbe a kivettelt jövedelmi adó felülvizsgálására.

Az idén ez a mozgalom megismétlődött, azzal a különbséggel, hogy a debreceni adófizetők most az általános kereseti adó kivételéért szállnak szembe.

A szervezkedést a Kereskedelmi és Iparkamara kezdte meg azzal, hogy tegnap délutánra az érdekelteket értekezletre hívta össze.

Az értekezletet Békés Lajos elnök nyitotta meg. Utána dr. Diezsig Alajos kamarai titkár ismertette az általános kereseti adó kivételének eredményét.

— Az eredmény — mondotta — az, hogy az abszolút teher körülbelül megfelel annak, ami tavaly nehezedett az adózók vállára. Tavaly körülbelül 425.000 aranykorona volt az általános kereseti adó hozadéka, most pedig 539.194 korona van előirányozva.

— Ez a teher azonban túl nagy, mert 1924. óta a magán gazdaságok megrendültek, csökkent az adóerő, miért is Debrecen kereskedőire és iparosaira ugyanazon adóterhet szemhunyás nélkül nem lehet kivetni.

— Hangoztatta, hogy az adó kivételnél a vallomásokat teljesen figyelmen kívül hagyták és csaknem az egész vonalon az adó alapot becsülés útján állapították meg.

— A kivettelt általános kereseti adót feltétlenül revízió alá kell venni. — mondja — és épen ezért indítványozza, hogy küldöttség menjen Debrecenből a pénzügyminiszterhez, akitől a kivettelt kereseti adó revízióját kérje. — Indítvá-

nyozza, hogy a küldöttség augusztus 14-ikén utazzon Budapestre, a hol akkor országos kézműiparos kiállítás lesz.

Utána Mester Lajos, az iparügyi biztosi elnök szólt fel. Az érdekvédelmi megbízottaknak le kellett mondaniok tisztségükről, — mondotta — mert az adó kivétel közegek nem vették figyelembe felszólalásukat, így aztán minden ódium a kiküldöttek nyakába szakadt. Ezt a felelősséget ők nem viselhetik. — Helyesnek tartja, hogy küldöttség menjen a pénzügyminiszterhez. Ennek a küldöttségnek imponánsnak kell lenni.

Ezután dr. Diezsig Alajos arra kérte az értekezletet megjelenteget, hogy szolgáltassák be a Kamarához az adó kivétel sérelmeit, mert csak bőséges adatok alapján érhetnek el eredményt.

Dr. Békés Kálmán az OMKE titkára szóvá tette, hogy a kereseti adó kivételénél az indokolás alig pár szóból áll. Ez nagy hiba. Részletes indoklásra van szükség, éppúgy, mint a bírósági ítéleteknél. Ha részletes és alapos az indokolás, úgy az adózó belátással lesz, de ha hiányos, akkor az adózónak van mi be kapaszkodni.

Az értekezlet ezután elhatározta, hogy augusztus 14-ikén küldöttségben a pénzügyminiszter elé megy.

Az értekezlet Békés Lajos zárószavaival ért véget.

Itt jegyezzük meg, hogy a küldött ségben résztvevni szándékozók az Iparügyi biztosi (Simonffy-utca) jelentésk be elhatározásukat.

— *Malmok forgalmi adója.* A malmok forgalmi adójáról új rendelet jelent meg, mely a kivételt szabályozza. A kivételt a pénzügyigazgatóság eszközli a vármegyei

molnár szövetségek közbejöttével. Ezért a szövetségek egymásután tartanak gyűlést. Előbb a biharmegyei molnár szövetség tartott gyűlést tegnap a kamara nagytermében. Nyíry elnök vezetése alatt; ma pedig a hajdumegyei molnár szövetség tart gyűlést a vármegyeházán, hogy a pénzügyigazgatósággal együtt működő bizottsági tagokat megválassza.

Csak egy mosoly...

Visszavárok.

A fiatal férfi gyöngédm megjezi, hogy bizony a rétos nem a legjobban sikerült. Az asszonyka esipősen felet:

— Remélem tudad, hogy nem szokásod veszel feleségül?

Ejszaka gyanus zaj támad a szobában.

— János, eredi csak ki hamar. Hát ha valami tolvaj.

A férfi a másik oldalára fordul.

— Eredi ki te. Remélem tudad, hogy nem dektekhez mentél feleségül?

Ujabb vizsgálat a komádi jegyző bünygyében.

Annak idején nagy port vert fel a komádi községi másod jegyző bünygye, aki hivatali pénzek elikkasztásából — nagy lábón élt. Bartók Dédes, a sikkasztó másod jegyző bünygyében a tábla újabb vizsgálatot rendelt el. Ennek a vizsgálatnak megajtése, továbbá több új tann kihallgatása végett Preineszberger Jenő dr. táblabíró vizsgálóbíró ki fog utazni Komádba. Ennek az újabb vizsgálatnak eredményétől sokat várnak s csak ezután kerül a hírhedt másod jegyző bírái elé. A vizsgálat eredménye iránt igen nagy az érdeklődés.

— *Földfeletti illemhelyeket építet a város.* A városrendezés során az illetékes tényezők végre terbe vették az utcai illemhelyek felállítását, amikhez a városi közgyűlés is hozzá járult. Gondoltak arra, hogy a Csapó-utca sarkán földalatti illemhelyet létesítenek, de ezt a tervet a kedvezőtlen esatornázás miatt elejtették. Egyszerre öt földalatti illemhelyet épített a város, még pedig a Rákóczi- és Csapó-utca sarkán, a Kossuth-utca 57. sz. ház előtt, a pályaudvar előtt és a Nagy erdőben. Az új illemhelyeket budapesti mintára vasbetonból fogják építeni. Három ajánlat érkezett be. A tanács a legolcsóbbat, a Popper és Szalkay debreceni vállalkozók ajánlatát fogadta el, mely egyen kint 91 millióra szól.

— *Tűkőrgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tűkőrzése, Sípkovits, Sziv-u. 14—15, Telefon 336.*

— *Ablakok minden nagyságban gyári árban kaphatók. Baitner ablakgyár, Sziv-utca 14.*

x *Mutassa meg rossz fogát Váry János fogműtermében: Darabos utca 18. (Kollégium mellett.)*

— *Születések.* Gonda Lajos Kovács mester leánya Erzsébet, Debrecen; Nyíry Zsuzsanna fia Sándor, Kareag; Pálfi Eszter leánya Magdolna, Debrecen. K. Szabó Eszter fia Gyula, Tóglás; Farkas Róza leánya Irén, Debrecen; Kardos László kőműves leánya Margit, Debrecen; Zavilla Dénes kereskedelmi betegsegélyező pénztári titkár leánya Edith, Debrecen; Kocsis István eszmadia segéd leánya Margit Debrecen.

Kávéházban, vendéglőben, fedrásznál követele mindegy Debrecen.

Nyomdászok műsoros táncestélye

augusztus

15.

az „Arany Bika“ d sztermében.

Felhívás a cséplőgéptulajdonosokhoz

A m. kir. pénzügyminisztériumnak rendelete értelmében azok a cséplőgéptulajdonosok, akik béreséppel foglalkoznak, az általános forgalmi adó lerovására és a lerovás ellenőrzésére alkalmas forgalmi adó könyvet tartoznak vezetni, amelyben fel kell tüntetni cséplétező gazdánként a leszámlás eredményét, vagyis a teljes gépkeresetet, melyből a munkások része az esetben vonható le, ha a munkások a cséplétező gazdával állanak munkabér viszonyban. — Az adó kivétési időszak egy naptári hónap. A forgalmi adót a kivétési időszak eltelté után 15 nap alatt bélyegjegyekben tartoznak forgalmi adókönyvükben lerövíteni.

A gépkereset értékét a lerovás hónapjára közzétett átlagos terményárak figyelembe vételével kell kiszámítani. Az 1925. évi július havában megkeresett termények értékét tehát az 1925. évi augusztus havára közzétett átlagos árak alapján kell megállapítani. — Az átlagos árak az 1925. év július havi kereset után métermázsánként a búzánál 400.000 K, rozsnál 390.000 K, árpanál 285.000 K, zabnál 469.000 K, kölesnél 250.00 K, ocsunál 210.000 korona.

Figyelmeztet a hivatal minden béreséplőt, hogy a forgalmi adóra vonatkozó feljegyzéseivel (forgalmi adókönyvével) a hivatalnál (Piac-utca 9. szám, földszint jobbra 8 nap alatt) műhatatlanul jelenjen meg. — A cséplőgéptulajdonosokat nyilvántartjuk, a meg nem jelenők ellen a súlyos következményekkel járó kihágási eljárást megfogjuk indítani.

Általános forgalmi adót kezelő hivatal.

— **Megszűnik a máramaroszi református jogakadémia.** Most szeptemberben lesz négy éve, hogy a máramaroszi református jogakadémia régi székhelyére, az Alföld közepébe, Hódmezővásárhelyre volt kénytelen átköltözni. Ez a jogakadémia négy évi szomorú vergődés után augusztus végén megszűnik. Az oktatói, majd a vizsgáztatói működését már régebben megszüntette, fokonként a tanári kar feloszlása is megtörtént és most befejezik a likvidálást is. Az utolsó évkönyv és hozzácsatolva a likvidálásról szóló beszámoló, most van sajtó alatt. Egy jeles intézet tragédiájának befejezése ez a likvidálás, amelynek okozója a trianoni béke.

— **A Nemzet augusztus 1-éi száma** rendkívül érdekes s értékes tartalmánál fogva irodalmi eseményt jelent. Megtaláljuk hasábjain irodalmunk régi, hírneves nagyságainak neveit, valamint az új magyar irodalom nagy tehetségeinek nagyra törő egyéniségeit. A Nemzet megvásárolta a Gárdonyi-hagyatékából a hatalmas írónak „Kurtán Mihály” című dolgozatát. Rákosi Jenő „A mi mindennapi kenyerünk” című dolgozata, Herczeg Ferenc „Egy lövés” című elbeszélése — gyöngyszemei az értékes füzetnek. A Nemzet legújabb számában. Előfizetési ára félre 300.000 korona. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., — Szentkirályi-utca 23. Kapható az összes pályaudvarokon és bódékban. Mutatványszámot a kiadóhivatal küld.

— **Halálhíradó.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán az alábbi halálhíradásokat jelentették be: Jene Józsefné Debreceni Sára ref. 58 éves, Debrecen, Malvin utca 9; Bojti Piroska ref 20 napos, Dózségi ut 10; Ajtay Jenőné ref 38 éves, Debrecen, Baross utca 13.

A szegedi paprika és a debreceni szalonna mint sportrezervoár

Debreceni felstólalások a szegedi birkozó kongresszuson

A napokban zajlott le Szegeden a vidéki birkozó országos kongresszusa, amelyen a Debreceni Torna Egylet is képviseltette magát. — A kongresszuson a vidéki egyesületek kiküldöttjei csaknem mind felszólaltak, így többek között a debreceniek is.

Dózs György, a DTE birkozószakosztályának elnöke, általános figyelem középette tett összehasonlítást a birkozás és a sport többi ága, különösen a futball között. — Rámutatott arra a kirívó túltengésre, ami megméltelte a futballsportot, de örömmel állapítja meg, hogy annak népszerűsége más sportágak javára napról-napra csökken és nincs messze már az az idő — mondotta — hogy a magyar sport-

társadalom már nem a futballnak, hanem a birkozásnak fog tapsolni.

A kongresszus másik debreceni felszólalója Nussbaum Jenő volt, aki védelmébe vette a futballt, mert — mondotta — mégis csak ez a sport volt az, amely elbűször vonta el a tömegeket a korcsmától és a kávéháztól. A birkozásnak azonban e megállapítás mellett is hűséges katonája. Hisz a vidéki birkozás nagy jövőjében. Ugy látja, hogy már nem nagy a differencia a fővárosi és vidéki birkozóik között. Addig — fejezte be beszédét — nem is kell féltetni Csonkama gyarországi sportját, míg annak a szegedi paprika és a debreceni szalonna a sportrezervoára.

„Debrecen és Hajdumegye termése siralmas”

A vetőmaghitelemelését kéri a kormánytól

Debrecen gazdasági felügyelője a havi jelentésében, amelyet a közgazdasági bizottság tegnapi ülésén terjesztett elő, elmondta, hogy a multhónap változó időjárása nem ártott jelentékenyen a mezőgazdaságnak. Az aratás és a hordás befejeződött és sok helyen már a cséplést is elvégezték. — Az esők nem okoztak jelentős károkat. A termés általában nem kielégítő, bár a búza fajszója magas, 79—80 kilogram. A vöröshöz közelebb eső földek hozama feltűnően jobb volt, mint a távolabbiaké. A nyugati részeken 1—3 métermázsás volt a termés, sőt gyakran nem adta meg a vetőmagot sem, míg a keletrre eső földek roszban 5. búzában 6 mázsás termést adtak. A kukorica és a burgonya jó termést ígér, az árpa szintén jó volt, míg a zab valamivel gyengébb.

Jóna István szólalt fel a jelentéshez, elmondva, hogy Debrecen és

Hajdumegye termése siralmas volt, 80 százaléka még a vetőmagot sem adta meg. Epen ezért fokozott szükség van arra, hogy az állam vetőmaggal lássa el ezeket a területeket a lakosságát. Ennek ellenére a kormány csak 3 és fél milliárdnyi vetőmaghittel irányzott elő Debrecennek és Hajdumegyének, ami nagyon kevés. — *Indítványozza, hogy a kormánytól a vetőmaghitelemelését kéri a bizottság.*

Dr. Hadházy Zsigmond főispán ki jelentette, hogy a vetőmaghitelemelési irányzata Debrecenre és Hajdumegyére tényleg csupán 3 és fél milliárd korona. Ezt maga is kevésnek tartja s helyesnek véli, ha a bizottság a hitel dupláját kéri a földművelésügyi minisztertől.

A bizottság Jóna István indítványát ilyen értelmű módosítással fogadta el.

Baj van a nyalóka körül

A nyalóka alakja betegséget okoz — Feltűnően terjed a gyermekek között a szájjgyulladás — Bókay tanár nyilatkozata a nyalókáról

Az idej esztendőnek is megvan a maga divatjává, a közismert nyalóka, amely Debrecen városát is meghódította és Debrecen városában is éppugy nyalókáznak, — mint például Pesten. És a nyalókakalás kelles közepén sokfelől panaszt emelnek a nyalóka ellen. A legutóbbi napokban a törökbalinti járásorvos egyenesen a népjóléti minisztériumhoz juttatta el panaszát, hivatkozva a környéken mutatózó szájjbetegségekre, amelyeknek okozója az ott is nagyon elterjedt nyalóka. A járásorvos olyan veszedelmesnek találja a nyalókát, hogy hatósági beavatkozást kér ellene. — Nyenformán a nyalóka-divat már az illetékes egészségügyi szerveket is foglalkoztatja, sőt a nyalókakütyben — mivel a budapesti gyer-

mekkórházakban a szájjgyulladás egyik fajtáját már „nyalóka-betegség”-nek nevezik — Bókay tanár is nyilatkozott.

A Stefánia gyermekkórház nagy

nevi igazgatója nyilatkozataiban többek közt ezeket mondta:

— Kétségtelen, hogy a nyalókacukor összetételében semmi, egészségügyi szempontból veszedelmes anyag nincs és a csomagolás is hasznos védekezés az előzetes fertőzéssel szemben. Közegészségügyi szempontból azonban egyenesen veszedelmesnek tartom a cukorka mai alakját, amely — mint az orvosi praxis számos esetben mutatja — súlyos megbetegedést idézhet elő. A legnagyobb baj az, hogy a kis gyermek ezt a cukrot órákig „elvezi”, közben benépszítja s ily mó-

don sok alkalom van a fertőzésre, a melyet az tesz még veszedelmesebb dologgá, hogy a gyermekek egymás után veszik a cukrot a szájukba és így a szájjbetegség valóságos járvánnyá fokozódik. A fertőzéseknek lehet tulajdonítani, hogy az ambulancián egyre nagyobb számban jelentkeznek szájjgyulladásos gyermekek s kérdéseinkre kivétel nélkül azzal felelnek, hogy — nyalókát szoktak enni.

A törökbalinti járásorvos felfejlesztéséről tudomásom van, de véleményem szerint hatóságai közbelépésre jogcímét nem lehet találni, — ellenben közegészségügyi szempontból kívánatosnak tartanám a cukor mai alakjának megváltoztatását, mert ebben az esetben a megbetegedések nagy részét el lehetne kerülni. Maga a fapalcika is okoz ritkább esetekben kisebb-nagyobb ronesolást a szájjgyulladásban, amihez hasonló kóralakot eddig csak megrészegetett pipák soknál tapasztalt az orvostör.

Ki gondolta volna, hogy az édes „nyalóka” ilyen hullámokat fog fekavarni s hogy a nyalóka-ügyben nem kisebb nagyság, mint a kiváló orvostanár és gyermekgyógyász: Bókay professzor fog nyilatkozni.

Ország i részvét mellett temették el Nagy Atillát

Nagy József Kereskedelmi Társulati főtitkár Késmárkon váratlanul elhunyt harmadik gyermekét, Nagy Atillát tegnap helyezték örök nyugalomra a debreceni római káth. temetőben az évekkel ezelőtt elhunyt testvérei mellé. A temetésen nagyszámú gyászoló közönség jelent meg és osztozott a mélyen sujtott szülők mély gyászában. A szertartás az evang. egyház szertartása szerint ment végbe és a dalárdás Ruzska István dr. vezetése alatt szép gyászénekeket adott elő. Megható volt látni az életben maradt ikertestvér Nagy Buda Zsolt és a szülők mélyeséges fájdalomát, mikor ráhullott a hant a harmadik drága gyermek koporsójára.

Mátyásföldről Angorába repülőgépen

Budapest, augusztus 5. Ma reggel 7 órakor a Mátyásföldről Angorába repült egy Junkert-repülőgép, amelyet Zimmermann pilóta vezetett, aki annak idején Magyarországra hozta repülőgépen Károly királyt is. A repülőgép Dessauból indult vasárnap, de a nagy vihar miatt Münchenben kénytelen volt leszállni, ahonnan kedden folytatva utját és felőtörk érkezett Budapestre, ahol az éjszakát töltötte és reggel 7 órakor folytatta utját Angora felé. Kedvező időjárás esetén délután 2 órakor, tehát 7 óra alatt érkezik a repülőgép Angorába.

Romániában útra feléledt az antiszemitizmus

Bukarest, aug. 5. Jassyban tegnap egész nap nagy embertömeg volt az utcán és megtámadta a zsidó üzleteket. A katonaság gyorsan véget vetett a zavargásoknak. Bukarestben a diákok szintén tüntetéseket rendeztek, amelyek egészen nyugodtan folytak le, mert megfelelő katonaság állott készenlétben. Focsaniban számos zsidóüzletet kiraboltak, részben szétlúgtak. Katonaság állította helyre a rendet. — Ungeniben a tömeg nekiesett egy befutó vonatnak és bántalmazta a zsidó utasokat. Az előhívott csendőrség csak hosszú kénzitusa után tudta a rendet helyreállítani.

Butorok
eredeti gyári árban
részletfizetésre is kaphatók
Debreceni Faipar
Részvénytársaság
városi iktetésben
KIRÁLY-UTCA 4. SZÁM

Felhívás adófizetésre. A városi adóhivatal a torlódások elkerülése végett felhívja az adózók figyelmét a folyó évi harmadik negyedévi, továbbá a hátralékos adók befizetésére. A befizetés postatakarék pénztár útján 31713. számú csekk-számlán is eszközölhető. A befizetés lapon feltüntetendő, milyen adótarozásra történik befizetés. Azon adózó, ki a befizetést postáján teljesíti, előzőleg jelenjen meg az illetékes kerületi adóhivataloknál, ahol pontos felvilágosítást nyer a befizetendő összeg nagyságára. A befizetési lapok díjtalanul a városi adóhivatalnál, irattár földszint szerezhetők be. — Városi adóhivatal.

Egy katona leesett a vonarról és a kerekek levágták a kezét. — Augusztus másodikán a Szerencs felé induló vonaton utazott Nyiregyházi Szakács Ferenc, a 6-ik tűzérosztás első ütegének közkapitánya. Szakács a vonatból kihajolt és a fűtőházi vágányokon haladó kocsiról egy zökkenés alkalmával lebukkant és a sínek közé esett. A szerencsétlen katona balkeze a vonat kereke alá került. A kerekek esuklóban vágták le Szakács kezét, testét pedig több helyen összezúzták. A MÁV állomáson levő államrendőr részérette a súlyosan sérült katonát első segélynyújtásban — majd hívására megjelentek a mentők, akik Szakácsot a nyiregyházi Erzsébet kórházba szállították.

Mit hirdet az Ingóságközvetítő? (Hatvan-u. 1. ref. püspöki bérpalota, az udvarban. Telefon 11—99.) Mindennemű művészi és ipari termékek, butorok közvetítése, vétele, eladása és butorok beraktározása! Páratlan alkalmi vételek: egy valódi angol női rakett, tokkal antik asztalok, órák, vázák, 6 személyes porcellán étkészletek és evőeszköz-készletek, dísz tárgyak, hat darab börszék, valódi bőrhuzattal, nagy ablakok spalettákkal, egy lóra való ólszerszám, villanyluszterek, petróleum függőlámpák, művészi festmények, úgy elé való szőnyegek, lámpák, művészi festmények, szőnyegporoló állványok és mindennemű ingóságok. Részletfizetésre is adunk varrógépet, vásznakat, férfi és női ruhákat, ébresztőt, zseb és inga órákat, komplett szalagarnitúrát, fül és egész hálókat, székeket, magános butordarabokat és mindentféle ingóságokat. A világhírű amerikai Underwood-gépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetítőben rendelhetők meg részletfizetésre is.

SPORT

A DUE kiküldöttéi a kaposvári kongresszuson.

A Kaposvárott augusztus 8. és 9-ikén megtartandó vidéki országos uszókongresszuson a DUE is képviselteti magát. A két napos versenyen indulni fog Weichinger Péter, a legkiválóbb debreceni hőlgyuszó, továbbá Vértes, Aczél és Kellner műugró. Részleteszenkivül a versenyen a DUE vízipólócsapata is.

A Keleti Labdarugó Kerület I. számú intézőbizottsága pénteken este 6 órakor rendkívüli ülést tart, amelyen az elsőosztályu bajnokság beosztásáról döntenek, illetőleg tesznek javaslatot az augusztus 9-én összeülő tanácsnak.

Weisz Ferenc asztalosmester
Fü: 13-u. 4. sz. irat közvetlenül a Margit-fürdő után.
Egyéb asztalosmesterekkel egyszerű butorok készítésére, épület asztalos munkákra. — Telefon 10-89.

TUZSDE

Értéktöbblete.

A mai értéktözsde nagyfokú izlettelenység miatt folyt le. A spekuláció teljesen tartózkodott minden üzlettől, úgy, hogy csupán néhány érték, mint a Georgia, Danubius és a Gummi piacán volt némi forgalom, egyébként az árfolyamokban a tegnaphoz képest nagyobb eltérések sem lefelé, sem felfelé nem mutatkoztak.

Zürichi zárlat.

Páris 2425, London 2501, New York 515, Brüsszel 2357.5, Milánó 1880, Hollandia 207, Berlin 122.56, egyenleg, Bécs 72.475, Szófia 375, Prága 1527.5, Varsó 96.5, Budapest 72.50, Belgrád 932.5, Bukarest 270.

Terménytözsde.

Trányzat búzában és rozsbán szilárd, zabban és korpában lanyha. Az árjegyző bizottság az ó-zab jegyzését a Budapestre került újabb nagytételek alapján ismét megkezdte. A forgalom újbuzában rendkívül élénk.

Hivatalos árak: 77-es tiszavidéki 390—392.5, egyéb 385—387.5, 78-as tiszavidéki 392.5—395, egyéb 387.5—390, 79es tiszavidéki 395—397.5.

egyéb 390—392.5, rozsz 290—295, tak. árpa 260—270, zab 6 áru 380—400, új 280—290, tengeri 260—265, repce 535—545, korpá 202.5—205.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nyitvasári maradvány 646 drb., érkezett 918, eladatott 110. Zártvasárra érkezett 104, eladatott 30. Árak: fiatal közép 17—18.000, nehéz 22—23.000.

Asztalosmunkák

szakszerű készítése **Szabó János** épület- és bútorasztalos mesternél, Szent-Anna-u. 25.

Férfi ruhák

SZABÓ JOZSEF Vár: 11-u. 31 I. sz., Szent-Anna-utca sarok KÉSZ HENCSEK RAKTÁRON

Uj! Rekord Uj! Féregirtási vállalat.

Poloskairást teljes gyökerestül legolcsóbban **Ludmann és Kiss** m. kir. szab. féregirtók irtják legmesszebbmenő jótállással. — Méliusz-tér 11. szám. Keresz-épület.

Vitéz NAGY BELA SZIJGYÁRTÓ DEBRECEN Hunyadi-ucca 13.

Raktaron tart: Egyszerű igás és kocsisószerszámokat
Ostornyeleket || Boka és térdvédőket
Izzasztókat || Bőrpuhító
Hevedereket || Fényesítő és tisztító szereket.

MEGRENDELESEKET ÉS JAVÍTÁSOKAT SZAKSZERUEN ÉS JUTÁNYOS ÁRON ESZKÖZÖL

Vitéz NAGY BELA SZIJGYÁRTÓ DEBRECEN Hunyadi-ucca 13.

Gyászszolgálatokban

kérem a nagyérdemű közönséget, hogy újonnan berendezett **temetkezési vállalatomat** igénybe vegye

Felvállalok mindentféle kivételű temetéseket a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig, előékeny kiszolgálás és jutányos árak mellett. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri.

Telefon **10-35.** **Jancsó Kálmán** asztalosárú és lakosorsó-gyára
Telep és felvevő iroda: **Debrecen, Bárcz-utca 3. szám**

Férfi és fiu ruhát csakis a MAGYAR RUHAIPAR

Bikaszálló alatti férfi és fiu ruha áruházában vegyen, mert annak áru tartósak, árai pedig nagyon olcsók.

Vászon és nyári öltönyök leszállított árban kaphatók.

A Tavaszai idényre a **Szövetek megérkeztek,** melyből elsőrendű elegáns férfiruhák: készletek nagy, **jutányos árakban**
KERESZESI uridivat szabó, Varga-u. 1.
Tessék meggyőződni!
Pontos kiszolgálás!

Faszén, mész, gipsz cement, tüzifa
és minden építkezési és tüzelő anyagok legjobb minőségben, olcsó árban kapható
SCHIFFMANNAL, Pesti-u. 3.
Telefon 852

Legolcsóbb bútortárolás
Kossuth-u. 5. Gambrinus átjáró
Hálószoba, ebédlő konyhaberendezés
raktáron
Bálint Sándor
műbutorasztalos.

Egész magyar honban Híre jár már annak: Nincs a kerek földön Párja FEUERMANN-nak. Bőröndöt, refikült, Vagy utikazettát, Mindent legolcsóbban És a legjobbat ad. **PIAC-UTCA 44 SZ.**

Poloskák
svábbogarat, tücsköt, 24 óráig belül mindenki kiirthatja az szabadalmazott **féregirtóval.** Olcsó árban kapható
STERN
Iestéküzletében, PIAC-UTCA, Békányi szemben.
Garantált minőségű termék és legérősebb hatással rendelkező.

Megjelent! Megjelent!
Fontos könyvkiadások
Dr. Ilyefalvi Vitéz Géza: **Alamháztartás (Pénzügytan)** Alapár 15.—
Dr. Marton Géza: **A római magánjog (Etiemeinek tankönyve)** Alapár 19.—
Olah Gábor: **A Táltos fű** Alapár 8.—
Szorzószám 7000
Méliusz
könyvkereskedés Debrecen.

